

**CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

DECIZIA nr. 29/185
din 09 noiembrie 2018

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „Prime”, urmare a sesizării dlui Aleksandr Roșco

Pe data de 10 octombrie 2018, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit o sesizare f/nr. din 01.10.2018 din partea domnului Roșco Aleksandr, în care se face referință la subiectul „Finanțări Dubioase” („Скелеты в Шкафу”), difuzat de postul de televiziune „Prime” în cadrul programului informativ „Primele Știri” din 28.09.2018 (orele 18:00 și 21:00). Potrivit petiționarului, în cadrul subiectului menționat au fost aduse acuzații cu caracter penal organizației „Open-Dialog”, pe motiv că s-ar fi ocupat de finanțări dubioase, cum ar fi: manipularea opiniei publice, corupere și chiar de furnizarea echipamentelor militare în Donbass. Petiționarul mai susține că în materialul jurnalistic respectiv au fost menționate mai multe persoane ca: Mukhtar Ablyazov, Veaceslav Platon, Ludmila Kozlowska, fratele Ludmilei Kozlowska, Andrei Năstase și Maia Sandu, care s-ar fi folosit de serviciile acestui fond, mai mult decât atât, unele din aceste persoane fiind de mai multe ori etichetate ca „criminali”. Aleksandr Roșco mai afirmă că la prezentarea unor asemenea declarații, postul de televiziune „Prime” nu a solicitat poziția niciuneia din persoanele vizate sau reprezentanții acestora (cu excepția mențiunii în „Finanțări dubioase” că Maia Sandu a refuzat să comenteze subiectul), făcând, totodată, trimitere la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, care prevede că în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse.

În acest context, Aleksandr Roșco solicită Consiliului Coordonator al Audiovizualului să oblige postul de televiziune „Prime” să respecte legislația în vigoare, precum și să sancționeze postul respectiv conform prevederilor art. 38 din Codul audiovizualului.

Luând în considerare faptul că sesizarea dlui Aleksandr Roșco nu poate fi reținută spre examinare în temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. c) din Codul audiovizualului, deoarece cazul vizat nu afectează direct petiționarul, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în temeiul prevederilor art. 37 alin. (2) din Codul audiovizualului, prin scrisoarea nr. 656 din 16.10.2018, a solicitat „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, opinia, în scris, vizavi de cele invocate în sesizarea sus-menționată.

Prin scrisoarea f/nr. din 01.11.2018, „General Media Group Corp” SRL a comunicat CCA următoarele:

- „La data de 28 septembrie 2018, postul de televiziune „Prime” a difuzat știrea „Finanțări dubioase”. Sunt acuzații aduse Fundației „Open Dialog”, care a fost realizată în baza informațiilor apărute în presa străină, dar și în baza informațiilor din surse deschise, această știre fiind o sinteză a acuzațiilor lansate de terțe persoane în cadrul unui for internațional.

- În cadrul acestei știri au fost citate informații de la dezbaterile OSCE, dintr-un raport al Parlamentului European asupra raportului financiar al organizației „Open Dialog”, publicat pe site-ul <https://lobbyfacts.eu>, care menționează pozițiile unor europarlamentari, deputați moldoveni, delegați din mai multe țări la dezbaterile OSCE, decizii de condamnări

ale unor persoane, precum și argumentele autorităților din Polonia privind interdicția de a intra în UE aplicată dnei Ludmillei Kozłowska, președintele organizației „Open Dialog”.

- În momentul difuzării acestei știri, dna Ludmila Kozłowska, președintele organizației „Open Dialog”, nu a comentat în public declarațiile delegaților la dezbaterile OSCE, totodată, am fost în imposibilitatea de a obține un comentariu pe marginea acestui subiect, pentru că nu cunoaștem în ce țară se află și nici datele de contact ale dnei Ludmillei Kozłowska.

- Așa cum am considerat că este un subiect important, legat de un eveniment (dezbaterile OSCE), am decis să fie publicată știrea fără reacția acesteia și să revenim la subiect atunci când vor apărea noi informații. La realizarea știrilor este importantă și operativitatea, iar informațiile privind acuzații grave și de mare interes public, așa cum sunt cele despre care am relatat în știre, nu pot fi trecute cu vederea doar pentru că cei vizați în acuzații nu le-au comentat. De asemenea, în știre au fost menționate relațiile Fundației „Open Dialog” cu unii politicieni moldoveni și ale unor foști politicieni condamnați penal în Republica Moldova, totodată, ținem să menționăm că acestor persoane nu le-au fost aduse careva acuzații, motiv pentru care nu am considerat necesar de a solicita de la ei o reacție la difuzarea acestei știri.

- Totodată, ținem să menționăm că am solicitat în repetate rânduri informații privind legăturile unor partide din Republica Moldova cu organizația „Open Dialog” abia în luna octombrie 2018, după ce Serviciul de Informații și Securitate a pornit o anchetă pentru înaltă trădare și fraude pe numele dnei Ludmillei Kozłowska, am reușit să obținem de la dl Andrei Năstase și dna Maia Sandu un comentariu privind legăturile lor politice și financiare cu Ludmila Kozłowska și organizația „Open Dialog”. Poziția celor doi politicieni s-a regăsit în buletinul informativ „Primele Știri”, difuzate în luna octombrie.

- Mai mult ca atât, dl Aleksandr Roșco, care a expediat scrisoarea în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului nu a fost vizat în această știre și nici nu putem înțelege interesele cărei persoane vizate în această știre le apără.

- Având în vedere cele expuse și întru a se asigura echilibrul necesar, legiuitorul a instituit prin reglementările art. 4 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare că statul garantează libertatea de exprimare a mass-media și nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspândească informații de interes public decât în condițiile legii. În continuare, la alin. (2) al normei sus- indicate s-a stabilit că mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public de a efectua, în conformitate cu responsabilitățile sale, investigații jurnalistice în probleme de interes public.

- Potrivit jurisprudenței CEDO, acolo unde o judecată de valoare se bazează pe fapte, ea nu trebuie considerată defăimătoare atâta timp cât faptele sunt rezonabil de exacte și comunicate cu bună-credință, și atâta timp cât judecata de valoare nu are intenția de a conduce la o concluzie falsă. Rezultă din esența reglementărilor expuse că sarcina mass-media este de a informa publicul despre informațiile de interes public, proces în care cea dintâi trebuie să-și respecte obligațiile profesionale.

Luând în considerație cele expuse mai sus, considerăm că acțiunile noastre se încadrează în prevederile legislației în vigoare, fapt pentru care pretențiile înaintate sunt neîntemeiate”.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. a) și art. 40 alin. (1) lit. d) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat subiectul sus-menționat.

Rezultatele monitorizării au atestat că pe data de 28 septembrie 2018, în cadrul programului informativ „Primele Știri”, postul de televiziune „Prime” a difuzat subiectul „Finanțări dubioase”/„Scandalul Open Dialog” (ora de difuzare 20:59:21, durata 02 min. 51 sec.), în cadrul căruia jurnalista specifică: „Finanțări dubioase, lobby pentru infractori

periculoși, livrări de echipament militar în Donbass – sunt doar câteva acuzații aduse Fundației „Open Dialog”, care face lobby la Bruxelles pentru partidele conduse de Maia Sandu și Andrei Năstase. În cadrul unei dezbateri organizate sub egida OSCE la Varșovia, delegații au atras atenția asupra agendei ascunse a Fundației „Open Dialog” și asupra manipulării și corupției pe care le exercită la Bruxelles, sub masca apărării democrației și a drepturilor omului”.

În continuare jurnalista desfășoară tema subiectului: „Delegații din Armenia, Italia, Lituania, Ucraina și Marea Britanie au discutat despre modul prin care Fundația „Open Dialog” folosește informații false pentru a influența deciziile luate de politicieni europeni, fie că e vorba de Parlamentul European, de Comisia Europeană sau de Consiliul Europei. Ca exemplu este dat cazul miliardarului kazah Mukhtar Ablyazov, dat în urmărire internațională pentru fraudarea a peste 7 miliarde de dolari. „Open Dialog” a reușit să-i creeze la Bruxelles imaginea unui om de afaceri persecutat politic și să obțină susținerea unor europarlamentari. Mai mult, aceștia au semnat o scrisoare prin care au solicitat și au obținut eliminarea lui Mukhtar Ablyazov de pe lista prioritară a fugarilor căutați de Interpol. „Open Dialog” a făcut lobby și pentru Veaceslav Platon, condamnat în Moldova pentru escrocherie și spălare de bani în proporții deosebit de mari. El era prezentat în 2016 de activiștii fundației drept o victimă căreia îi erau încălcate drepturile. Astfel, s-a ajuns chiar ca într-o declarație a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei să se ceară eliberarea din închisoare a raiderului numărul 1 în CSI, Veaceslav Platon. Potrivit unui raport publicat de firma „Lobby Fex”, doar în 2014, ONG-ul condus de Ludmila Kozłowska a achitat aproximativ 450 de mii de euro în scopuri politice, pentru a promova personaje controversate și a distribui informații manipulatorii. „Lobby Fex”, care a prezentat raportul, a scos la iveală și cheltuielile organizației „Open Dialog” pentru anul 2016, când a achitat încă 300 de mii de euro pentru a influența părerea politicianilor europeni despre anumite persoane dubioase”.

Totodată, în cadrul materialului jurnalistic se aduc informații despre colaborarea liderilor partidelor PAS, Maia Sandu, și PPDA, Andrei Năstase. Astfel, sunt prezentate imagini cu liderii partidelor PAS, Maia Sandu, și PPDA, Andrei Năstase, alături de președintele fundației respective, Ludmila Kozłowska, însoțite de comentariile reporterului, care susține că: „Open Dialog” a făcut lobby și în Europa și pentru partidele conduse de Maia Sandu și Andrei Năstase, dar și pentru raiderul numărul 1 în CSI, Veaceslav Platon. În toamna anului trecut, revista „Financial Times” a scris că organizația a finanțat deplasările liderilor PAS și PPDA la instituțiile europene, cum ar fi Parlamentul European și Consiliul Europei. Sandu a refuzat însă să comenteze subiectul.

Spre finalul subiectului se afirmă că Ludmila Kozłowska este acuzată de către Polonia de atingerea securității naționale și precum că ar fi implicată în războiul hibrid dus de Federația Rusă contra Occidentului: „Președintele „Open Dialog”, Ludmila Kozłowska, care este cetățean ucrainean, a primit interdicție de intrare în spațiul Schengen. Polonia o acuză de activități ce aduc atingere securității naționale. Anterior, fundația a fost acuzată într-un raport prezentat în Parlamentul European că ar fi implicată în războiul hibrid dus de Federația Rusă contra Occidentului. Mai mult, potrivit unor informații din presă, principalul finanțator al fundației, fratele Ludmilei Kosłowska, deține o companie în Crimeea care se ocupă de livrarea de echipamente pentru submarinele nucleare rusești. Mai mulți europarlamentari au făcut apel la investigarea surselor de finanțare a fundației „Open Dialog”, iar la Chișinău un grup de deputați a cerut structurilor statului să investigheze acțiunile organizației neguvernamentale și legăturile sale cu anumite grupuri de interes”.

În contextul examinării obiective a tuturor circumstanțelor, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a efectuat monitorizarea materialului jurnalistic specificat în scrisoarea f/nr. din 01.11.2018, remisă de „General Media Group Corp” SRL. Astfel, în cadrul programului informativ „Primele Știri” din data de 11.10.2018 (ora de difuzare 21:00) a fost difuzat un

subiect despre conferințele de presă organizate de Andrei Năstase, președintele PPDA, și Maia Sandu, președintele PAS, în care aceștia și-au expus poziția asupra pretinselor legături cu Fundația „Open Dialog”.

Prezent la ședință, reprezentantul „General Media Group Corp” SRL a afirmat că postul de televiziune a revenit la acest subiect și a prezentat poziția persoanelor menționate în reportaj pe parcursul lunii octombrie și, totodată, consideră că acest subiect este important pentru public, întrucât pe marginea acestui caz au avut loc dezbateri la OSCE.

În cadrul dezbaterilor publice, membrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Olga Guțuțui, a declarat că nu este de acord cu respingerea sesizării, deoarece postul de televiziune „Prime” a încălcat prevederile legislației la reflectarea acestui subiect prin neprezentarea poziției tuturor subiecților menționați în materialul jurnalistic.

Totodată, membrul CCA, Olga Barbălată, a menționat că art. 37 alin. (3) lit. c) din Codul audiovizualului stipulează expres: „*Controlul se exercită: ca urmare a plângerii depuse de o persoană fizică sau juridică afectată în mod direct prin încălcare a prevederilor legale*”.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A respinge ca neîntemeiată sesizarea f/nr. din 01.10.2018 a dlui Aleksandr Roșco (PRO – (8) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).
2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.
3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL